

DUW Konsultacje MRIPS we Wrocławiu projektu Strategii Demograficznej 2040

Dolnośląski Urząd Wojewódzki informuje, że w dniu 26 lipca 2021 r. w Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu odbyły się prowadzone przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej Panią Marlenę Małąg konsultacje projektu Strategii Demograficznej 2040.

Wszystkie informacje dotyczące projektu Strategii Demograficznej 2040 dostępne są na stronie Pełnomocnika Rządu do spraw Polityki Demograficznej - <https://www.gov.pl/demografia>.

Pisemne uwagi na temat konsultowanego projektu można wysłać na adres:
Strategiademograficzna2040@mrips.gov.pl.

Kluczowe elementy Strategii Demograficznej 2040

Eksperti zidentyfikowali 10 obszarów wpływających na decyzję o posiadaniu dzieci i zaproponowali 12 kierunków interwencji w ramach 3 celów szczegółowych. Są to:

Cel szczegółowy 1 – Wzmocnienie rodziny:

- zabezpieczenie finansowe rodzin (konsekwentnie realizowane od 2015 roku poprzez liczne programy, w tym Rodzinę 500+),
- wsparcie w zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych rodzin (kierunek priorytetowy MIESZKANIE),
- wsparcie trwałości rodzin,
- popularyzacja kultury sprzyjającej rodzinie,
- wzmocnienie współpracy z III sektorem i innymi podmiotami działającymi na rzecz rodziny.

Cel szczegółowy 2 – Znoszenie barier dla rodziców chcących mieć dzieci

- rozwój rynku pracy przyjaznego rodzinie (kierunek priorytetowy PRACA),
- rozwój form opieki nad dziećmi (realizowany od 2015 roku kierunek priorytetowy OPIEKA),
- rozwój opieki zdrowotnej (kierunek priorytetowy ZDROWIE),
- poprawa jakości i organizacji edukacji,
- rozwój infrastruktury i usług potrzebnych rodzinom.

Cel szczegółowy 3 – Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk

- podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk na szczeblu centralnym,
- podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk na szczeblu samorządowym.

W rezultacie powstał katalog 104 różnych działań, to m.in. Rodzinny Kapitał Opiekuńczy, Mieszkanie bez Wkładu Własnego, Bon mieszkaniowy, Mój dom 70m², Maluch Plus, zwiększenie nakładów na zdrowie oraz programy pośrednio realizujące postulaty Strategii - takie jak Program Świetlica i Żłobek w każdej gminie.

Zwiększenie elastyczności i stabilności pracy

Badania poprzedzające opracowanie Strategii dowiodły, że na podjęcie decyzji o urodzeniu dziecka duży wpływ ma poczucie bezpieczeństwa finansowego.

Dlatego w ramach Strategii Demograficznej 2040 proponuje się wprowadzenie dodatkowych rozwiązań zwiększających elastyczność i stabilność pracy.

Rozwiązania zwiększające elastyczność pracy:

- Gwarancja elastycznej pracy dla kobiet w ciąży oraz rodziców dzieci do lat 4 (praca zdalna, praca hybrydowa lub elastyczny czas pracy).
Wybór będzie uzależniony od charakteru wykonywanej pracy oraz dokonywany w oparciu o porozumienie pracodawcy z pracownikiem.

- Gwarancja pracy w zmniejszonym wymiarze godzin dla kobiet w ciąży oraz rodziców dzieci do lat 4, poszerzona o zapis, że pracodawca nie może dyskryminować pracownika ze względu na wymiar czasu pracy poprzez wykluczenie go z przywilejów pracowniczych.
- Gwarancja, że różne elastyczne formy mogą być stosowane równocześnie, w zależności od charakteru wykonywanej pracy (dokonany w formie porozumienia pracodawcy z pracownikiem).

Rozwiązania zwiększające stabilność pracy:

- Ograniczenie możliwości zawierania umów o pracę na czas określony z osobami w wieku do 40 lat do maksymalnie 2 umów, na łączny czas nieprzekraczający 15 miesięcy.
- Ochrona przed zwolnieniem dla obojga rodziców (obecnie z takiej ochrony korzysta matka).

Propozycja zmian obejmuje:

- Rozszerzenie przepisu i objęcie matek ochroną przez okres do roku po powrocie do pracy z urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego (niezależnie od wymiaru czasu pracy).
- Wprowadzenie ochrony dla ojców w ciągu 1. roku życia dziecka. W przypadku małżeństw ta ochrona obowiązywałaby od momentu zajścia żony w ciążę.
- Wprowadzenie obowiązku poinformowania pracownika o uprawnieniach związanych z rodzicielstwem przy podpisaniu umowy o pracę.

Stabilność pracy i związanego z nią stabilnego dochodu rodziny są ważne dla podejmowania decyzji o posiadaniu dziecka.

A kiedy ono się urodzi i skończy się urlop rodzicielski, kluczowe staje się połączenie obowiązków zawodowych obojga rodziców z opieką nad dziećmi, stąd decyzja o włączeniu tego obszaru do priorytetowych kierunków działań.

Poprawa jakości ochrony zdrowia w kontekście demografii

W badaniach poprzedzających przygotowanie projektu Strategii Demograficznej blisko 35% respondentów zadeklarowało, że wpływ na ich decyzję o posiadaniu dzieci ma jakość systemu opieki zdrowotnej (w tym pediatrycznej).

Niemal tak samo często respondenci wskazywali na kwestię jakości opieki prenatalnej i okołoporodowej.

Planuje się zwiększenie nakładów na ochronę zdrowia do 7%.

Program przewiduje także szereg działań wprost adresujących zgłaszane przez respondentów problemy (np. Powszechny i bezpłatny dostęp do badań prenatalnych).

Poprawa jakości ochrony zdrowia to także jeden z priorytetowych kierunków interwencji projektu Strategii Demograficznej 2040, w ramach którego rekomendowane są dodatkowe działania.

Jednym z nich jest utworzenie (we współpracy z administracją samorządową) modelowego centrum zajmującego się zdrowiem prokreacyjnym.

Centrum będzie zapewniać:

- Kompleksową, wysokospecjalistyczną opiekę nad
  - niepłodnymi parami oraz parami z doświadczeniem poronienia,
  - rodzicami oczekującymi urodzenia dziecka,
  - rodziną po urodzeniu dziecka;
- Edukację personelu medycznego i pacjentów;
- Możliwość prowadzenia działalności naukowo-badawczej.

Szczegóły rozwiązań z tego obszaru będą prezentowane w porozumieniu z Ministerstwem Zdrowia po zakończeniu etapu uzgodnień.

Jak powstała Strategia Demograficzna 2040

Dokument powstał na podstawie wielomiesięcznej analizy badań i ponad 650 źródeł naukowych z Polski i zagranicy.

Szczególne nacisk położono na znoszenie barier i tworzenie warunków dla powstawania i rozwoju rodzin jako miejsca przychodzenia na świat nowych członków społeczności i ich podstawowej socjalizacji.

W pracach nad Strategią wzięli udział przedstawiciele wielu środowisk: resortów, samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych i ośrodków badawczych.

Przygotowanie dokumentu poprzedziły konsultacje m. in. z przedstawicielami organizacji kobiecych, rodzinnych, pracodawców i środowisk naukowych oraz analiza badań mających określić warunki do poprawy kondycji demograficznej Polski.

Dokonano pogłębionego przeglądu krajowych i międzynarodowych badań naukowych i instrumentów sprzyjających realizacji planów prokreacyjnych, wprowadzanych w krajach Europy, Azji, i Stanów Zjednoczonych. W pracach nad strategią aktywnie uczestniczyła Rada Rodziny oraz Rządowa Rada Ludnościowa.

Realizacja celów Strategii Demograficznej 2040 jest powiązana z realizacją fundamentalnych projektów wskazanych w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) i wymaga realizacji szeregu nowych inicjatyw. W realizację Strategii Demograficznej włączone zostaną administracja centralna i samorządowa, organizacje społeczne i ruchy obywatelskie, kościoły i związki wyznaniowe, przedstawiciele świata nauki, twórcy i eksperci.